УДК 331.45:330.567.4

ЕКОНОМІЧНІ ВИТРАТИ НА ЗАХОДИ З ОХОРОНИ ПРАЦІ

Липецька О. Р.

Науковий керівник – Березюк О. В. – доцент кафедри безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки, д.т.н., e-mail: berezyukoleg@i.ua

Вінницький національний технічний університет

Розглядаючи питання охорони праці в умовах ринкової економіки, особливу увагу слід приділити економічним аспектам охорони праці. Покращення умов праці та впровадження заходів з охорони праці мають значний вплив на економічні та соціальні результати виробництва.

Охорона праці – це багатогранне поняття, під ним слід розуміти не тільки забезпечення безпеки працівників під час виконання ними службових обов'язків, воно охоплює різні заходи, серед яких варто виокремити профілактику професійних захворювань, організацію повноцінного відпочинку й харчування працівників під час робочих перерв, забезпечення їх необхідним спецодягом і гігієнічними засобами й навіть виконання соціальних пільг і гарантій [1-3].

Економіка України в результаті аварій, травм, професійних захворювань щороку втрачає понад 1 млрд. грн. При цьому на виробництві травмується понад 23-25 тис. осіб, у тому числі 1200-1300 смертельно; понад 7 тис. працівників отримують профзахворювання; втрати робочого часу у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, пов'язаної з виробничим травматизмом, досягають мільйонів людино-днів [4-8].

Особливе занепокоєння викликає стан охорони праці на малих підприємствах, де рівень травматизму значно вищий, ніж на підприємствах інших секторів економіки [9-11]. Фахівці Міжнародної організації праці підрахували, що

економічні витрати, пов’язані з нещасними випадками, складають 1% світового валового національного продукту. На ці засоби орієнтовно, можна забезпечити харчування протягом року близько 75 млн. осіб [12-15].

Держава встановила лише мінімальні вимоги до розміру коштів, що роботодавець зобов'язаний спрямовувати на охорону праці. Зокрема для підприємств, незалежно від форм власності, або фізичних осіб, які використовують найману працю, витрати на охорону праці повинні становити не менше 0,5% від суми реалізованої продукції. Витрати на охорону праці для підприємств, що утримуються за рахунок бюджету, передбачаються в державному або місцевих бюджетах і становлять не менше 0,2% від фонду оплати праці [16].

Отже, дослідження й вирішення проблем, що пов'язані із забезпеченням здорових безпечних умов, у яких працює людина – одне з найголовніших завдань у розробці нових технологій і систем виробництва.

Список використаних джерел

1. Дяченко Н.М. Економічні аспекти охорони праці // Науковий вісник КУЕІТУ. – №4 (34). – 2011.

2. Лемешев М.С., Березюк О.В. Основи охорони праці для фахівців менеджменту: навчальний посібник. – Вінниця: ВНТУ, 2009. – 206 с.

3. Лемешев М.С., Березюк О.В. Основи охорони праці для фахівців радіотехнічного профілю: навчальний посібник. – Вінниця: ВНТУ, 2007. – 108 с.

4. Геврик Є.О. Охорона праці: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга: Ніка-центр, 2003. – 280 с.

5. Березюк О.В. Оптимізація міжпредметних зв’язків при формуванні компетенцій з безпеки у фахівців радіотехнічного профілю // Педагогіка безпеки. – 2018. – № 2. – С. 95-101.

6. Березюк О.В. Використання віртуального лабораторного стенда для проведення лабораторної роботи «Дослідження ефективності освітлення у виробничих приміщеннях» // Педагогіка безпеки. – 2017. – № 1. – С. 35-39.

7. Березюк О.В. Вплив кількісного складу навчальних груп на успішність студентів з дисципліни безпека життєдіяльності та основ охорони праці під час підготовки фахівців радіотехнічного профілю // Педагогіка безпеки. – 2020. – № 1.

8. Жидецький В.Ц., Джигирей В.С., Мельников О.В. Основи охорони праці: підручник / В. Ц. Жидецький. – 5-те вид., доп. – Львів : Афіша, 2000. – 350 с.

9. Гогіташвілі Г.Г., Лапін В.М. Основи охорони праці. – К.: Знання, 2008. – 302 с.

10. Березюк О.В. Міжпредметні зв’язки у процесі вивчення дисциплін циклу безпеки життєдіяльності майбутніми фахівцями радіотехнічного профілю // Педагогіка безпеки. – 2017. – № 2. – С. 21-26.

11. Березюк О.В., Лемешев М.С., Віштак І.В. Комп’ютерна програма для тестової перевірки рівня знань студентів // Тезиси науково-технічної конференції студентів, магістрів та аспірантів «Інформатика, управління та штучний інтелект», 26-27 листопада 2014 р. – Харків: НТУ «ХПІ», 2014. – С. 7.

12. Охорона праці : навч. посіб. / З.М. Яремко, С.В. Тимошук, О.І. Третяк, Р.М. Ковтун ; за ред. З.М. Яремка. – Львів, 2010. – 69 с.

13. Березюк О.В., Лемешев М.С., Томчук М.А. Перспективи тестової комп’ютерної перевірки знань студентів із дисципліни "Безпека життєдіяльності" // Матеріали дев'ятої міжнародної науково-методичної конференції "Безпека життя і діяльності людини – освіта, наука, практика". – Львів: ЛНУ, 2010. – С. 217-218.

14. Березюк Л.Л., Березюк О.В. Тестова комп’ютерна перевірка знань студентів із дисципліни «Медична підготовка» // Науково-методичні орієнтири професійного розвитку особистості: тези доп. уч. IV Всеукр. наук.-метод. конф., 20.04.2016. – Вінниця, 2016. – С. 96-98.

15. Березюк О.В., Лемешев М.С. Охорона праці в галузі радіотехніки: навчальний посібник. – Вінниця: ВНТУ, 2009. – 159 с.

16. Про охорону праці: закон України від 14 жовтня 1992 року // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 49. – С. 668.